

כי אמרינן שמחלה על מלוא עישור נכסים המגיעים לה.

וקשה, הרי ההלכה כסתם משנה, וכאן סתמא דמתניתין כרבי שמעון, ומדוע אמר רב נחמן שהלכה כרבי?

ומשינינן: לא קשיא!

הא דאמרינן "הלכה כרבי" היינו דמחאאי [שמחתה ואמרה "רצוני ליטול את מלוא הנדונייה"], אז יש לה נדונייה של עישור נכסים.

והא [משנתינו שאמרה "ויתרה"], מדברת בדלא מחאאי. ואז אמרינן — ודאי מחלה על המגיע במלוא נדונייתה.

הכי נמי מסתברא, כתירוצינו זה.

דאם לא כן, קשיא דרבי אדרבי.

דתניא, רבי אומר: בת הניזונת מן האחין, נוטלת עישור נכסים.

ויש לנו לדייק: דוקא בת שהיא ניזונת מהאחים [דהיינו, קודם בגרות], אין, היא זאת הנוטלת עישור נכסים.

אבל בת בוגרת, שאינה ניזונת מהאחים — לא נוטלת עישור נכסים!

ומאידך, סבר רבי בסוגיין שלא איבדה את נדונייתה אפילו אחר הבגרות.

רבי שמעון בן אלעזר אומר: בכל מקרה שמאבדות מזונותיהן, אף איבדו פרנסתן. כיון שלא תקנו לבנות פרנסה אלא בעודן בבית האב, אך כשיצאו מבית האב לא תקנו להן פרנסה⁽⁷⁸⁾.

וכיצד הן עושות כדי שלא יאבדו את פרנסתן בבגרותן?

"שוברות" להן בעלים, שישאו אותן קודם שיבגרו, ומוציאין להן פרנסתן מן האחים.

אמר רב נחמן, אמר לי הונא: הלכתא כרבי, שלא איבדו פרנסתן.

איתוביה רבא לרב נחמן ממה ששינוי במשנה: יתומה שהשיאתה אמה או אחיה מדעתה, וכתבו לה במאה או בחמשים זוז, יכולה היא משתגדיל, להוציא מידם מה שראוי להנתן לה.

ומדייקת הגמרא: טעמא שיכולה להוציא מה שמגיע לה בעישור נכסים, דקטנה, שנישאת כשהיא קטנה.

הא אם נישאת כשהיא גדולה [דהיינו, נערה] — ויתרה.

ומדוייק כדברי רבי שמעון בן אלעזר, שאמר "נישאו עד שלא בגרו" [שנישאו בזמן הנערות], אבדו אף פרנסתן.

והיינו, אם לא נישאת בקטנותה, אינה יכולה לתבוע יותר מהמפורש בכתובתה כנדונייתה,

תקנו לה פרנסה אלא בנערות. ונחלקו כשמת האב בעודה נערה, וסבר רבי שכיון שכבר זכתה בפרנסתה בנערות, בזמן מות האב, שוב לא הפסידה. רא"ש בשם רבינו יונה.

מזונותיהן. ואמנם דעת רב לעיל (נג' ע"ב) שכבר בשעת האירוסין איבדו מזונותיהן. ועיין תוספות. 78. ואם מת האב כשהיתה כבר בוגרת, מודה רבי לרבי שמעון שאין לה פרנסה. כיון שלא